

Patel, A. K., Reddy, V., Araujo, J. F., 2022: *Physiology, Sleep Stages*. StatPearls [Internet]. Treasure Island, Florida: StatPearls Publishing.

Tassinari, C. A., Rubboli, G., Volpi, L., Meletti, S., d'Orsi, G., Franca, M., Sabetta, A. R., Riguzzi, P., Gardella, E., Zaniboni, A., Michelucci, R., 2000: *Encephalopathy with electrical status epilepticus during slow sleep or ESES syndrome including the acquired aphasia*. *Clinical neurophysiology: Official Journal of the International Federation of Clinical Neurophysiology*, 111, Suppl. 2: S94–S102.

Takeoka, M., 2022: *Epileptic and epileptiform encephalopathies clinical presentation: History, physical*

examination, Complications. Dostopno na: <https://emedicine.medscape.com/article/1179970-clinical>.

Teplan, M., 2002: *Fundamentals of EEG measurement*. *Measurement science review*, 2 (2): 1–11.

Walker, E. P., Tadi, P., 2022: *Neuroanatomy, Nucleus Raphe*. [Updated 2022 May 8.] In: StatPearls [Internet]. Treasure Island, Florida: StatPearls Publishing. Dostopno na: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK544359/>.

Weybenmyeye, J. A., Gallman, E. A., 2007: *Rapid Review Neuroscience, E-Book, 1st Ed*. Philadelphia: Mosby/Elsevier, 177–179.

Martin Natlačen je študent 5. letnika Medicinske fakultete na Univerzi v Ljubljani. Poleg tega trenutno piše tudi Prešernovo nalogo o spanju in duševnem zdravju študentov medicine med študijem.

Ob zadnjem slovesu slovenskega odonatologa akademika Boštjana Kiaute • V spomin

Ob zadnjem slovesu slovenskega odonatologa akademika Boštjana Kiaute

Matija Gogala

26. marca letos je v starosti 85 let na kliniki v Utrechtu zaradi srčnega zastoja preminil profesor Boštjan (po nizozemsko Bastiaan) Kiauta. Bil je svetovno znani specialist za kačje pastirje, ki jim je namenil vse svoje življenje. In to od tistega dne leta 1952, ko sva se v mali delovni sobici Kiautovega stanovanja ob pregledovanju Kosovega vodnika po muzeju odločila, da si izbereva za zbiranje manj popularne skupine žuželk. To so bili po Boštjanovi izbiri kačji pastirji in po moji kljunate žuželke (stenice in škržadi). Temu izboru sva ostala zvesta z manj-

šimi odstopanji do danes. Bila sva namreč že od mladih let sošolca na Vadnici. Ta šola je bila na Resljevi cesti v Ljubljani. Tudi pozneje, na takratni Klasični gimnaziji, sva bila sošolca, vsaj na nižji gimnaziji, ki je takrat trajala do tretjega letnika. Pozneje pa se je Boštjan odločil za angleščino in posledično za paralelko. To je trajalo do sošolčeve izključitve iz te ustanove zaradi političnih razlogov. Kljub temu se je pozneje uspel vpisati na 2. državno gimnazijo, kjer je z enoletno zamudo maturiral. Seveda se je nato vpisal na študij biologije, ki je takrat

Boštjan z obvezno pipo in žena Marianne Kiauta leta 1997 pri kraškem kalu v Sloveniji. Foto: Matija Gogala.

spreminjal po vrsti razne krovne fakultete, ob letu vpisa na Naravoslovno fakulteto do končne Biotehniške. In na tej je sošolec Boštjan Kiauta leta 1959 diplomiral z diplomskim delom *Prispevek k poznavanju odonatne favne Slovenije*.

Od leta 1960 do leta 1961 je bil najprej zaposlen na Inštitutu za raziskovanje krasa v Postojni, kasneje pa od leta 1961 do leta 1962 tudi na Zavodu za spomeniško varstvo, kjer je uredil prvo številko publikacije *Varstvo narave*.

Leto 1952 je bil mejnik v Boštjanovi karieri, saj je takrat emigriral na Nizozemsko kot politični begunec. Tam je najprej dobil delo na inštitutu RIVON kot hidrobiolog. Od leta 1964 do upokojitve je bil nato vključen v raziskovalno delo Inštituta za genetiko Univerze v Utrechtu. V tem okviru je delal doktorat s temo *Studies of karyotypic evolution in Odonata (Raziskovanja karyotipske evolucije pri kačjih pastirjih)*, ki ga je obranil leta 1969. Na univerzi v Utrechtu je bil leta 1980 imenovan za rednega profesorja in pod njegovim mentorstvom je dozorelo približno 300 diplomskih in 35 doktorskih del.

Predaval je sistematiko protistov in citogenetiko nevretenčarjev, zlasti skupin knidarjev, mehkužcev, skakačev, trihopterov in kačjih pastirjev.

Živo ga je zanimala tudi visokogorska biologija in tako je vodil eno mednarodno in tri

nizozemske odprave v nepalsko Himalajo. Leta 1971 je bil med ustanovitelji Mednarodnega odonatološkega društva (*Societas Internationalis Odonatologica*) in je organiziral prvi evropski odonatološki simpozij. Eden od sklepov simpozija je bila ustanovitev revije *Odonatologica*, ki izhaja od leta 1972 do danes, od leta 1978 pa izhajajo tudi *Notulae odonatologicae*. Poleg tega je izdajal in urejal tudi serijo edicij *Opuscula zoologica fluminensia*, ki jo izdaja njegova založba *Ursus*. V letih od 1971 do 1990 je bil urednik ali sourednik znanstvenega časopisa *Genetica* in znanstvenih časopisov *Advances in Odonatology* iz Pariza in *Malangpo* iz Bangkoka. Skupno število strokovnih in znanstvenih člankov presega število 400. Presenetljivo je tudi število kratkih prikazov odonatoloških prispevkov tujih revij, saj je to težko predstavljenih 19.880 povzetkov. Velja pa navesti še eno visoko število, uredil je namreč več kot 1.400 rokopisov v uredniškem postopku. O delu dr. Boštjana Kiaute sta izšli dve njemu posvečeni knjigi, prva *Odonata: Biology of dragonflies (Odonata: biologija kačjih pastirjev)* leta 2007 in druga novejša *Dr. Bastian Kiauta, Odonatologist and Polymath (Dr. Boštjan Kiauta, odonatolog in Polymath)* leta 2019.

Nizozemska kraljica je profesorja Kiauto leta 2002 počastila z nazivom Vitez Oranje-Nassauskega reda. Leta 1981 je bil imenovan za častnega člana Mednarodnega odo-

natološkega društva. Nizozemsko odonatološko društvo pa mu je leta 2004 podelilo zlato odlikovanje.

Za vrsto let se je umaknil iz Slovenije, ker ni želel služiti vojakov v nekdanji komunistični domovini. Šele po osamosvojitvi Slovenije je ponovno večkrat obiskal Slovenijo. Na ožjo domovino ga vežejo poleg spominov na mlade dni zasluge za ustanovitev Slovenskega odonatološkega društva leta 1992 in kot organiziranje prvega regionalnega odonatološkega simpozija leta 1994. Leta 1997 je pomagal organizirati tudi XIV. mednarodni odonatološki simpozij v Mariboru. Seveda je bil tudi dejavni sodelavec slovenskih kačjepastirskih revij *Exuviae* in *Erjavecija*, predvsem s tehtnimi prispevki iz zgodnje zgodovine odonatologije. Za te in

druge zasluge ga je Slovensko odonatološko društvo izvolilo za častnega člana. Z Boštjanom sva bila ves čas v pisnih in osebnih stikih, zlasti po osamosvojitvi Slovenije, ko je prihajal v domovino in uporabljal svoje ljubljansko stanovanje.

Slovenska akademija znanosti in umetnosti ga je leta 2007 izvolila za člana in leta 2015 za rednega člana, torej akademika. Kljub želji, da se udeležuje sej naravoslovnega razreda, mu zadnje čase to ni bilo dano. Imel je težave s srcem in to srce ga je tudi izdalo. Vdova Marianne Kiauta je po premisleku sklenila, da bo Boštjanove posmrtno ostanke prinesla v Slovenijo, torej v njegovo staro domovino. Tako smo pokojnikovo žaro položili v grob na ljubljanskih Žalah 27. maja letos.

In sedaj še nekaj za bralce Proteusa z daljšo zgodovino branja naše revije.

Bibliografija Boštjana Kiaute v reviji *Proteus*

Letnik	Strani	Naslov prispevka	Leto
15	160-161	<i>Naši planinski metulji</i>	1953
16	52-53	<i>Nekaj o vplivu ekoloških faktorjev na barvo in velikost metuljev</i>	1953
16	220-222	<i>Odonati v ljubljanski okolici</i>	1954
17	44-46	<i>Tuji elementi med kačjimi pastirji Ljubljanskega barja</i>	1954
17	115-118	<i>Vtisi biologa iz Male Paklenice</i>	1954
17	189-191	<i>Ekološki pogoji in favna obmorskih mlak</i>	1955
18	50-51	<i>Zbirka žuželk prirodoslovnega krožka II. gimnazije v Ljubljani</i>	1955
19	228-229	<i>Z občnega zbora Planinskega društva »Univerza«</i>	1957
21	260-263	<i>O pleistocenskih reliktih kačjih pastirjev</i>	1959
22	184-185	<i>Pisatelj Ivan Tušek kot jamar</i>	1960
23	27	<i>Nova vrsta netopirjev v slovenskih jamah</i>	1960
23	45-47	<i>Nekaj o ekologiji jamskih ravnokrilcev</i>	1960
23	213-216	<i>Iz zgodovine raziskovanja jam na Moravškem in v okolici Domžal</i>	1961
23	269-270	<i>Avtobiografija Ferdinanda J. Schmidta</i>	1961
24	187	<i>Mali podkovnjak</i>	1962
24	218-219	<i>Brezna v Gabrovških lazih pri Škofji Loki</i>	1962
25	122-123	<i>Ob dvestoletnici Scopolijeve Entomologia Carniolica</i>	1963
27	196-197	<i>Kačji pastirji, žrtve prometa in moderne civilizacije</i>	1965
30	28-29	<i>Motivi kačjih pastirjev na poštnih znamkah</i>	1967

Opomba: Članki s kačjepastirsko tematiko so označeni poudarjeno.